

СОНЦА:
Усход, заход, даўжыня днёў:
Мінск — 4.43, 21.32, 16.49;
Віцебск — 4.25, 21.30, 17.05;
Магілёў — 4.32, 21.21, 16.49;
Гомель — 4.37, 21.11, 16.34;
Гродна — 4.58, 21.47, 16.49;
Брэст — 5.09, 21.38, 16.29.

МЕСЯЦ:
Маладзёж 1 чэрвеня.

ІМЯНЫ:
Кастуся, Алёны, Міхайла, Ха-
дара;
Лешка, Клятыльды.

ЗВЯЗДА

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ●

3 ЧЭРВЕНА 1992 г.
серада, № 110 (21688)
цана 1 рубель

ВОЗГАДАС

ДЗЕМЯНЦЕВ. КОЗЕЛ. ХТО НАСТУПНЫ?

Зарэкаваны другі выпадак падпалу на лясных (дахах) і-
раўніцтва Рэспублікі Беларусь у раёне вёскі Прылуці паблізу
Случайна шашы.

Першы, нагадаем, здарыўся каля месяца назад — тады за-
рэла ляснішча былога Старшыні Вярхоўнага Савета Беларусі
Мікалая Дземянца. А вечарам 29 мая такая ж доля напат-
кала ляснішча намесніка старшыні Дзяржаўнага камітэта па
працы і сацыяльнай абароне Аляксандра Козела, што зна-
ходзіцца ў ляс-небуду 300 метраў ад ляснішча Мікалая Дзе-
мянца.

Суседзі выклікалі пажарную ахову запозна — агонь ужо
паспеў ахапіць увесь будынак... Па адной з версій, падпал
уцінкі падлеткі, якія займаюцца крадзяжамі.

БелаПАН.

І УКРАЇНА МЕДАМ (ЦУКРАМ) ЗДАЕЦЦА

«Цукрова» праблема, калі не прыняць належных мер, мо-
жа аказацца яшчэ вострыяй. І калі раней у Гомельскай
вобласці цукровыя буркі не вырошчвалі, а спадзяваліся на
пастаўкі дзелькаў Кубы і блізкай сваяцкай Украіны, дык зараз
актыўна ўзялася за ажыццяўленне рэспубліканскай комплекс-
най праграмы «Цукар».

Сёння для гэтых мэт бы-
ло закуплена 14 тон насен-
ня свалодкі карэйскай і засе-
ня і паўтары тэныя гек-
тараў. У перспектыве наме-
чана заняць пад гэту культ-
туру 10 тысяч гектараў і
давесці вытворчасць цукро-
вых буркоў да 335 тысяч
тон у год. Здаецца, там не
будзе праблем з саваднім.

Але ўжо на першых кро-
ках праграмы ўзнікла неспа-
даваная перашкода. У воб-

ласці няма ніводнага цукро-
вага заводу, і таму не
з'явілася ў будучым — падкрэ-
сліў Міхась Кінер. — У Грод-
на вольны выглядзе геагра-
фічнае становішча. У нас
шматлікія шматлікія дас-
тоўныя месца на карце Еў-
ропы.

Уладзімір ПЕРНІКАУ.

«Вы заслабоўваеце таго, каб заняць

дастойнае месца на карце Еўропы».

— лічыць Міхась Кінер, кіраўнік дэлегацыі
з французскага горада Ліможа — пабрэжыя Гродна

Некалькі дзён гасці з Францыі аналізавалі ў горадзе над
Німам. Характэрна дэталі: ужо 13 гадоў існуючы сёброў-
скі сувязі паміж Гродна і Ліможа. Але толькі на гэты раз
справа, здаецца, нарэшце перайшла ад турыстычнага абмену
высокапаставленымі дэлегацыямі да канкрэтнага супрацоў-
ніцтва. Прынамсі, толькі цяпер французцы напісалі перадаць
ім ападкавую дакументацыю з шэрагу гродзенскіх прадпры-
емстваў, каб вымушчы іх магчымы і пачаць скантактавацца.

На думку членаў француз-
скай дэлегацыі, ёсць нязна-
ныя перспектывы для супра-
цоўніцтва ў галіне кераміч-
на і іх жалезна-каваліцкіх
сувязі з палітыкай і
абшчэковай фабрыкамі, з
машынабудаўніцтвам і
шматлікімі дрэвапрацоў-
шчыкамі.

— Мы ўбачылі, што вашы

Барыс ПРАКОПЧЫК.

АДЗІН «ЗЯЦЬ» НА ДЗЕСЯЦЬ ЖЭТОНАУ

Стаміўшыся ад разліваў, колкі сёння наштае праезд у
метро і колкі манет патрына, каб заспакоіць даўняўшую
чаргу, Мінскі метрапалітэн зрабіў рашучы крок. На ўсёх стан-
цыях іхны «дзядзькі» і «зяткі» размяшчаюцца на жэ-
тонах. Новая падарожная «валюта» выраблена з пластыка і
мае надпіс па-руску «метрополитен». Магчыма, на гэты момант
падземныя магістралі дасягнуць радыусаў маскоўскага метра,
але ж на сённяшні дзень надпіс на жэтонах не грэх было б
завесці на беларускую мову. Да ведаў фальшываўманячкіх
падарожнікаў гэтае рашэнне з выгляду круціцца нават не ўва-
жана. Тры зямныя схаваныя металічныя скарот, з дэпазітам фотапа-
раграфіі «ФЭД» (неаднаразі былі названы ў гонар прэзідэнта Ф. Э.
Дзяржынскага) іхны здымак гэтага «скароту» і прапану-
юць паглядзець на іхнае.

Яўген ПЯСЕЦКІ.

ПРАДЫЕФАКТ

У Рызе-дэ-Жанейра адкрыў-
ся унікальны «Сусветны фо-
рум у інтэрэсах Зямлі». Ка-
фэрацыя Арганізацыі Аб-
яднаных Нацый на навако-
лішчэ асяроддзі і развіцці буд-
дуча першай у гісторыі, буд-
дуча плануюцца даць старт
прынцыпова новаму этапу
доўгатэрміновага міжнарод-
нага партнёрства ў апошнім
дэсяцігоддзі XX і наступ-
ным стагоддзі. У навадзены
прыкладзе ўдзел 175 дзяр-
жаў — членаў ААН. Дават-
цыю Беларусі ўзначальвае
Старшыня Вярхоўнага Са-
вета Станіслаў Шушкевіч. Да
дэпартацыі каліферанцыі
падрыхтаваны нацыянальны
даклад Беларусі, у якім у-
важана эканамічная і ме-
дыцынска-экалагічная
беспечнасць.

Сёння ў Мінску прадоўжы-
цца рабочая сесія стар-
шыні вышэйшых арбітраж-
ных і гаспадарчых судов Рэ-
спублікі Беларусь, Украіны,
Казахстана, Малдовы, Кыр-
гызстана, Туркменістана.

Брэст зноў вырашыў ад-
крыць рэчывы рынак, які
дэкадаўна з'яўляўся тэро-
равай на патрабаванні га-
раднага «сусветнага таў-
ку» ў прыгарадных го-

Малое прадпрыемства «Агата» ў Брэсце спецыялізуецца на
 Устаноўцы і гарантыйным абслугоўванні тэлефонных аўтама-
тычных станцыяў тыпу «Інтэрфон-32». Яны разлічаны на 30 нум-
раў і карыстаюцца шырокім попытам у заказчыкаў. Сёння
у горада ўстаноўлена ўжо 300 такіх тэлефонных станцыяў
офісаў, гаспадарчых, бальніц, дачных пасёлкаў.
НА ЗДЫМКУ: супрацоўніца «Агата» Ларыса ІЛЬЮЧЫНІ
монтажуе малагабарытную тэлефонную станцыю тыпу «Ін-
тэрфон-32».

Фота Эдуарда НАВЯКА. (БЕЛТА).

СКАУТЫ ПАЧЫНАЮЦЬ СЯ СПРЭЧАК

МІНСК. З рознагалоссёй
пачала сваё існаванне арга-
нізацыя беларускіх скаўтаў.
Пасля рэгістрацыі ССБ (С-
ва скаўтаў Беларусі) ад яго
адгалінавалася група жада-
ючых пашырыць скаўцкіх
традыцыі, але толькі па на-

чынальнай прыкмеце. У
сваю чаргу ССБ, сабраўшыся
на свой з'езд, вырашыў не
адступаць ад лініі на пры-
сцягненне ў арганізацыю
дзяцей самых розных наця-
нальнасцей і веравызнанняў.
Хто мае рацыю — пакажа
час.

З ЭКАЛОГІЯЙ НЕ ЖАРТУЮЦЬ

ЛУНІНЦЕ. Падаткова інспекцыя горада закрыла разліко-
выя рахункі мажорыта камбіната бытавога абслугоўвання
і райсельбуда з-за няздольнасці падатку за карыстанне прырод-
нымі рэсурсамі. Справа ў тым, што ў сувязі з дэжымі за-
канадаўствам, прадпрыемства або арганізацыя, якая мае больш
пачынаў аўтамабілі, павінна выплачваць так званы падатак на
экалогію. Кіраўнік лунінецкай прадпрыемства гатовы запла-
ціць падатак, але рахункі будуць адкрыты толькі пасля таго,
як пакараюць віватых у несвоечасовым яго ўнесці.

Буду шчырым. Першая рэак-
цыя ў мяне на гэту навіну бы-
ла, як пэўна, і ў большасці не-
задаволеная сённяшнім жэ-
стам людзей: разлічылі гэтых
біраў, не пераключылі.

Цяпер вось гандлёвыя дамы
арганізуюць. Вядома, з якой мэ-
тай — каб большым прыбыткам
атрымліваць. Мала таго, што
дзяржаўны гандаль адкаваецца
з людзей як хоча...

Прыкладна ў такім «срод-
ным» настроі з'явіўся і да
П. Смолька, намесніка па эканомі-
цы старшыні праўлення «Бел-
аграпрамбінржа», каб высветліць
гэтае «навішча». Вяртаўся ад
яго калі і не прыхільным ганд-
лёвым дамоў, то ў ўсім разе
перакананым у іх карысці і не-
абходнасці.

Пётр Аляксандравіч у пэўнай
ступені падзяляў мае абурэнне
дэяснасцю шматлікіх арганіза-
цый, якія з гонарам называюць
сябе гучнымі словамі «бінрж».
Ён так і сказаў:

— Сённяшнія нашы біржы —
гэта пародыя на біржы ў агуль-
напрытым сэнсе. Ніхто ў све-
це, акрамя нас, вы не сустра-
еце на біржах таго, каб бро-
керы заключалі дзелкі па рэ-
чах шырокага ўжытку, рознай
там драбязе. За мяжой праз
біржы праходзіць так званы
класічны тавар: нафта, лес,
збожжа, воўна, баваўна і г. д.
Там тавары, кошт якіх неспа-
радна ўлічвае потым на цану
супер тавары і іншыя вырабы.

Прыдзе час, калі і ў нас біржы
будуць займацца сваёй спра-
вай, а гандлёвыя дамы — сваёй,
— крыху ў акадэмічнай манеры
выкладаў Смольск тэарэтычную
частку стварэння «Белаграпрам-
бінржа» уласнага гандлёвага
дома.

Што датычыцца практычнага
боку, то тут ёсць шырокі пла-
н. Шмат пра іх распавядаюць

АКТУАЛЬНАЕ ІНТЭРВ'Ю

СЯДЗІМ НА НАФЦЕ ЦІ НА ПРЫНЦЫПАХ?

Нафты і нафтапрадуктаў у рэспубліцы многа. Відаць, такая
катэгарыяная з'ява выкліка бурны ўсплёск эмоцый сярод
столькіх пошукаў паліва і сыравіны хімікаў, энергетыкаў,
транспартнікаў. І тым не менш, як сведчыць аналіз
некалькіх апошніх тавару Беларускай біржы нафтапрадуктаў і
палімераў у Віцебску — ББНП, завоўнага ён тавару хопіць,
каб перакрыць з лішкам унізкім у рэспубліцы дэфіцыт.
Але купляючы нафтапрадукты мадаваны, украінцы, прыблыты,
свой ж брат расійскі. І толькі ў Беларусі купцоў
не знаходзіцца.

Парадаксальная сітуацыя. Напамінім, што нашым
нафтапрадуктамі заводы ў Наваполацку і Мазыры
загружаны цалкам прыкладна на 60 працэнтаў. У выпадку яны
трываюць на паўгадоўным пайку сваіх спажыкоў, а тым —
сваіх. Аднак ніхто з іх таксама не нахватуўся на біржавы
бензін, дзельнае паліва і іншыя нафтапрадукты. У чым жа
прычына такога дружнага байкоту?

— Я думаю, у інертнасці мы-
слення, — гаворыць прэзідэнт
ББНП Валерый Арлоў. — А
яшчэ ў нывяданні магчымасцей
біржы і ў недаверці да новых
рыначных структур. Хацелася б
перш за ўсё дамагчыся свай
рэспубліцы, хоць нам увогуле
усё роўна, чаму прадаваць та-
вар і з каго браць працэнты.
Дарэчы, яны зельмі сходзяць:
0,3 ад кошту дзелкі на нафту-
сыры і 0,5 — за яе вытворцы.
Але ці варта ў такім выпадку
цягнуць іх за край свету, за-
казваць расійскаму ўраду лічыць
на вываз нафтапрадуктаў з Расіі
у Беларусі? Раз дадуць
унушту, два, а за трымі раз-
ам наогул адмовіцца.

Паліўна-энергетычныя праб-
лемы нашай рэспубліцы вядо-
мыя. Вядомыя і псіхалагічныя
бар'еры. Галоўнае з іх — боязь
біржавых цін, хоць на самай
справе яны аказваюцца не такімі
ужо і высокімі. У сярэднім у
рамках дзяржаўнага рэспублі-
ка паліва на 2,500 рублёў за
тону нафты, мы прадаём на 3,600.
Але ж была пяртыя і на 400
рублёў за тону, і прапануе-
мая на абмен. Але не ідуць да
нас, не бяруць і такую мае
землякі, нягледзячы на ўнікаль-
ную магчымасць, якой няма ў
многіх іншых рэспублік, — ат-
рымліваць «чорнае золата» на-
прямую з месца адбывчых у
Заходняй Сібіры, па нафтапра-
водзе.

Ходзяць чуткі, а некаторыя
газеты ўжо і пісалі пра гэта,
што беларускі ўрад мае намер
закупіць частку энергасурсысаў,
якіх не хапае, на Блізкім Уско-
дзе. Не ведаю, наколькі яны
адвадзяцца ішчыне, але калі
гэта праўда, то логіка дзіўная.
Атрымліваецца, што ты з па-
лавінай тысяч рублёў, або 25
долараў (стошты) у пераку
на СКВ шматка, а на 180—
190 рэальных долараў за тону
блізкаўскоўскай, якую ніхто не

байкатуем біржавыя структу-
ры. Проста ў нас няма матэ-
рыяльнай магчымасці выкары-
стаць іх паступі і маральнага
права пагоршыць
дзяржавы, якія не маюць
многіх вытворчасцей.

Для дэведі: паводле падлікаў
спецыялістаў, Расія вырабляе ў
гэтым годзе каля 350 мільянаў
тон умоўнага паліва, 200 мілья-
наў з іх застаюцца на ўласных
патраб, 70—80 мільянаў выра-
шана экспартаваць, астатняе —
для СНД. У дзяржавах Сааруж-
насці працягвае развівацца тэн-
дэнцыя да зніжэння дабычы
энергасурсысаў і вытворчасці
навадзенага для гэтага аста-
тэльнага. Велікіх зноў бу-
дзецца павышэнне да сусветнага
узровень цэны на энергасурсы-
сы. Прычыны гэты працэс ва-
лавыма намагаюцца, за кошт
міжурдавай дагаворнасці,
удасца толькі часова.

У ходзе аналізу праблемы
двойчы ўсплывала інфармацыя
аб тым, што нейкая служба ў
рэспубліцы нават падлічыла
ужо страты, нанесеныя нашай
эканоміцы паліўным ростам
ціны на энергасурсысы. Аўтару
даследаванняў і якіх-небудзь
падрабязнасцей аналіс не ўда-
лася. Але практычна, намеснік
дырэктара па вытворчасці Ма-
зырскага НПЗ Яўсёў Яўсёў
пацвердзіў гэта канкрэтнымі
прыкладамі:

— Так, сыравіны не хапае,
але ішці на біржы нам няма з
чым. Завод ужо «сядзіць на
картэжы». Прасцей кажучы,
стаў непацэжэздычным. З па-
чатку года дзяржаўныя палі-
ва забяспечваю нафтапрадуктамі
не вышэйшым нам звыш 2 міль-
яраў рублёў, якія, у сваю чар-
гу, неадарымна са спажывоў
прадукцыі, выпускаем белару-
скімі прадпрыемствамі хіміі і
нафтахіміі. Ім таксама няма
чым плаціць. У вярбярчым ко-
ле гонкі цін апынулі ўсе.

Далучыў усе ж, што грошы
нейкім чынам знойдуцца, каб
купіць частку сыравіны дара-
жэй. Тады завод будзе праца-
ваць на поўную магутнасць,
але са стратай для сябе. Цэны
ж на нашу прадукцыю фікса-
ваныя, а пра вываз яе ў іншыя
краіны па больш высокіх са-
вадальных або дагаворных і
дэведі. І гэтыя цэны ніхто не
ваоль, пры такім вострым
дэфіцыце ў сваёй рэспубліцы.
Таму мы аддаём перавагу спе-
асавіваму бар'еру. Набылі,
напрыклад, у першым кварта-
ле 300 тысяч тон нафты ў Малдо-
ве з дастаўкай у Мазыры. Пера-
прававалі і частку прадукцыі,
на суму сваіх затрат, згодна з
дагаворам, пакінулі сабе. Яна
ішці і на продаж, і на ішчыя

Есць, вядома, і недавер'е.
Нічога не маю асабіста супра-
ць ББНП і ўсё ж заўважу,
што ў гісторыі зусім яшчэ юна-
га біржавога руху ўсё ёсць
прыкладна, калі пакупнікі
прадавалі не нафтапрадукты,
якіх у рэспубліцы аказвалася
значна менш, чым выстаўля-
лі на таргах, а павестра. Яна
спрабуй потым атрымаць тое,
чэго няма. Тым не менш мы не

Гоні ГЛАДЫШАВА,
кар. БЕЛТА.

Да нашых чытачоў

Нягледзячы на павышэнне тарыфаў сувязі, цін на паперу і друкарскія
паслугі, рэдакцыя нашай газеты вырашыла не праводзіць перападлікі.
Паведамляем чытачам, што з 1 ліпеня г. г. па 1 студзеня 1993 года па-
дпісная цана на газету «Звязда» [для новых падпісчыкаў]:

НА ПАТГОДА — 62 рубль 40 копеек;
НА ТРЫ МЕСЯЦЫ — 31 рубль 20 копеек;
НА МЕСЯЦ — 10 рубль 40 копеек.

Усе прадпрыемствы сувязі праводзіць падпіску на газету БЕЗ АБМЕ-
ЖАВАННЯ.

Калектыв газеты дзякуе тым чытачам, якія, не зважаючы на ўзросшы
кошт, дадаткова выпісалі «Звязду» ў бягучым годзе, — 1.472 чалавекі,
аднапільны набавіць самага неабходнага, аддалі перавагу роднаму слову,
падтрымалі адзіную штодзённую нацыянальную газету матэрыяльна. Мы
будзем рабіць усё, каб не страціць гэты давер чытача.

Ф. СП-1

АБОНЕМЕНТ на газету												63850	
«ЗВЯЗДА»												Кол-во копеек	
на 1992 год по месяцам:												1	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Куда													
(почтовый индекс)												(адрес)	
Кому													
(фамилия, инициалы)													
ДОСТАВочная КАРТОЧКА													
На газету												63850	
ПВ место												ЗП	
«ЗВЯЗДА»												Кол-во копеек	
на 1992 год по месяцам:												1	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Куда													
(почтовый индекс)												(адрес)	
Кому													
(фамилия, инициалы)													

